

УДК 378.112(477)(091)"1958/1963"

Ірина РЕШЕТОВА,

кандидат педагогічних наук, доцент кафедри управління навчальними закладами
Державний вищий навчальний заклад «Донбаський державний педагогічний універси-
тет» (Україна, Слов'янськ) irina_sotskaya@ukr.net

Олег РЕШЕТОВ,

магістрант спеціальності «Управління навчальним закладом» Державний вищий
навчальний заклад «Донбаський державний педагогічний університет»
(Україна, Слов'янськ)

ДОСВІД ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ВЧЕНИХ РАД ВІТЧИЗНЯНИХ ВИЩИХ ПЕДАГОГІЧНИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ (1958 – 1963 РР.)

Стаття присвячена теоретичному аналізу організаційно-педагогічної діяльності Вчених рад вітчизняних вищих педагогічних навчальних закладів 1958 – 1963 рр. Авторами наголошено, що упродовж 1958 – 1963 рр. основою організаційно-педагогічної діяльності Вчених рад вітчизняних вищих педагогічних навчальних закладів стало рішення XXII з'їзду КПРС, яке визначало її напрями та зміст. Дослідниками з'ясовано, що організаційно-педагогічна діяльність Учених рад вітчизняних вищих педагогічних навчальних закладів упродовж досліджуваного періоду мала незмінну структуру і складалася з науково-дослідної, навчально-методичної, виховної й організаційної діяльності. Авторами доведено, що особливості організаційно-педагогічної діяльності Вчених рад досліджуваного періоду склали державні нормативні документи щодо освітнього галузі УРСР. Наукові висновки свідчать, що всі політичні, соціальні, економічні перетворення в державі здійснювали прямий вплив на перебіг організаційно-педагогічної діяльності Вчених рад вітчизняних педагогічних ВНЗ і обумовлювали їх специфіку.

Ключові слова: особливості організаційно-педагогічної діяльності, Вчені ради, вітчизняні вищі педагогічні навчальні заклади, 1958 – 1963 рр.

Лит. 6.

Iryna RESHETOVA,

Ph. D in Pedagogical Sciences, Associate Professor of the Chair of Administration
of Educational Institutions department, SHEI Donbas State Pedagogical University
(Ukraine, Slovyansk), irina_sotskaya@ukr.net

Oleh RESHETOV,

graduate student of the «Administration of Educational Institution» specialty
SHEI «Donbas State Pedagogical University»
(Ukraine, Slovyansk)

EXPERIENCE OF ORGANIZATIONAL AND PEDAGOGICAL ACTIVITY OF SCIENCE ACADEMIC COUNCILS OF THE NATIVE HIGHER PEDAGOGICAL EDUCATIONAL INSTITUTIONS (1958 – 1963)

The article is devoted to the theoretical analysis of the organizational and pedagogical activity of the Science academic councils of the native higher pedagogical educational institutions of 1958 – 1963. The authors accentuate that during 1958 – 1963 the basis of the Science academic councils of the native higher pedagogical educational institutions became the solution of the 22nd Congress of the CPSU that defined its directions and content. The researchers have found out that the organizational and pedagogical activity of the Science academic councils of the native higher pedagogical educational institutions of the

Решетова І., Решетов О. Досвід організаційно-педагогічної діяльності...

researched period was of the stable structure and consisted of the scientific and research, educational and methodological, upbringing and organizational activities. The authors have proved that the peculiarities of the organizational and pedagogical activity of the Science academic councils of the researched period comprised the state regulating documents of the educational sector of the USSR. The scientific conclusions indicate that all the political, social, economic transformations in the state directly influenced on the organizational and pedagogical activity of the Science academic councils of the native higher pedagogical educational institutions and determined their specifics.

Key words: peculiarities of the organizational and pedagogical activity, Science academic councils, native higher pedagogical educational institutions, 1958 – 1963.

Ref. 6.

Ирина РЕШЕТОВА,

кандидат педагогических наук, доцент кафедры управления учебными заведениями Государственное высшее учебное заведение «Донбасский государственный педагогический университет» (Украина, Славянск) irina_sotskaya@ukr.net

Олег РЕШЕТОВ,

магистрант специальности «Управления учебным заведением» Государственное высшее учебное заведение «Донбасский государственный педагогический университет» (Украина, Славянск)

ОПЫТ ОРГАНИЗАЦИОННО-ПЕДАГОГИЧЕСКОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ УЧЕНЫХ СОВЕТОВ ОТЕЧЕСТВЕННЫХ ВЫСШИХ ПЕДАГОГИЧЕСКИХ УЧЕБНЫХ ЗАВЕДЕНИЙ (1958 – 1963 ГГ.)

Статья посвящена теоретическому анализу организационно-педагогической деятельности Ученых советов отечественных высших педагогических учебных заведений 1958 – 1963 гг. Авторами доказано, что особенности организационно-педагогической деятельности Ученых советов отечественных высших педагогических учебных заведений исследуемого периода составляют государственные нормативные документы в сфере образования УССР. Научные выводы свидетельствуют о том, что все социальные, политические, экономические преобразования в стране имели прямое воздействие на организационно-педагогическую деятельность Ученых советов отечественных высших педагогических учебных заведений и обуславливали их специфику.

Ключевые слова: особенности организационно-педагогической деятельности, Ученые советы, отечественные высшие педагогические учебные заведения, 1958 – 1963 гг.

Лит. 6.

Постановка проблеми. Сучасні проблеми модернізації системи вищої педагогічної освіти України та трансформації освітньої системи країни здійснюються за умов Болонського процесу. Соціокультурний статус соціалізаційного процесу, вимоги транзитивного суспільства до системи освіти, тенденції розвитку приватного сектору освіти, особливості модульного навчання, продукують необхідність трансформації й оновлення діяльності Вчених рад вітчизняних вищих педагогічних навчальних закладів як колегіальних органів внутрішнього управління.

Необхідність пошуку способів вирішення означеної проблеми актуалізує питання глибокого вивчення, узагальнення та систематизації досвіду організаційно-педагогічної діяльності Вчених рад вітчизняних вищих педагогічних навчальних закладів радянського періоду, що уможливить виокремлення позитивної практики внутрішньої координації ВНЗ минулого, дасть змогу оновити шляхи реформування сучасної системи вищої педагогічної освіти в цілому.

Аналіз досліджень. Набуття Україною незалежності уможливило створення наукової школи дослідників, які опікуються переоцінкою освітніх парадигм, їх цілей і цінностей, питаннями реформування вітчизняної вищої освіти зокрема в умовах входження в європейський освітній простір.

Варто зазначити, що питання вищої освіти України періоду XIX століття детально та ґрунтовно вивчені провідними вітчизняними науковцями, а саме: О. Микитюк «Теорія і практика організації науково-дослідної роботи у вищих закладах освіти України в XIX ст.»: здійснено системний аналіз теорії та практики організації науково-дослідної роботи у вищих закладах освіти України, відтворено її генезу в XIX ст., визначено та науково обґрунтовано етапи і тенденції її, розкрито діяльність університетів як центрів науково-дослідної роботи в XIX ст., узагальнено та охарактеризовано умови успішної організації науково-дослідної роботи у вищих навчальних закладах України в XIX ст.; О. Соболева «Організація науки в пореформованій Росії»: розкрито урядову політику в галузі науки, відбито мережу наукових установ, визначено шляхи підготовки наукових кадрів у Росії в другій половині XIX ст.; В. Яблонський «Вища освіта України на рубежі тисячоліть»: показано історію розвитку української вищої освіти, починаючи від Київської Русі і до наших днів, її сучасний стан, успіхи й невдачі перших кроків реформування: давньоруські школи книжного вчення, перші українські університети, стан та напрями розвитку освіти в період між першою та другою світовими війнами, вища освіта Незалежної України, наведено деякі особливості освіти, в тому числі, сільськогосподарської, в окремих зарубіжних країнах і зроблено критичні узагальнення.

Проте недостатня розробленість проблеми діяльності вчених рад вітчизняних вищих педагогічних навчальних закладів в комплексному історико-педагогічному плані, відсутність дослідження, де б цілісно розглядалися питання щодо організаційно-педагогічної діяльності органів управління, зумовили вибір теми наукової статті.

Мета статті – здійснити системний аналіз організаційно-педагогічної діяльності Вченої ради вітчизняного вищого педагогічного навчального закладу з 1958 р. до 1963 р., з'ясувати її особливості.

Виклад основного матеріалу. З метою вирішення вищезазначеної проблеми пропонуємо здійснити діяльності Вчених рад вітчизняних вищих навчальних закладів 1958-1963 рр. Необхідно зазначити, що в процесі детального вивчення архівних матеріалів, а саме: протоколів засідань Учених рад досліджуваного періоду нами було з'ясовано, що до компетенції Вчених рад належали: науково-дослідна, навчально-методична, виховна й організаційна діяльність.

У 1958 – 1963 рр. формування освітнього простору вітчизняних вищих педагогічних навчальних закладів в умовах часткової лібералізації основою організаційно-педагогічної діяльності Вчених рад стало рішення XXII з'їзду КПРС, на якому було прийнято нову Програму і Статут КПРС. У матеріалах XXII з'їзду КПРС наскрізним поставало схвалення заходів по ліквідації шкідливих наслідків культу особи Й. Сталіна, питання реформування системи вищої педагогічної освіти. Із цією метою всім педагогічним ВНЗ необхідно було докорінно перебудувати роботу в світлі рішень XXII з'їзду КПРС і нової Програми КПРС, значно поліпшити якість підготовки вчителів для шкіл, вихователів для шкіл-інтернатів та інших дитячих установ, які б могли навчати й виховувати «будівників комунізму». В основу політико-виховної роботи педагогічні вузи повинні були покласти принципи «морального кодексу будівника комунізму», сформульовані в програмі КПРС [1, 3–4].

Решетова І., Решетов О. Досвід організаційно-педагогічної діяльності...

У цей час організаційно-педагогічна діяльність Учених рад вітчизняних вищих педагогічних навчальних закладів у навчально-методичній, виховній, організаційній (у навчально-виховному процесі) сферах була спрямована на виконання вищезазначеного рішення. Так, Учені ради зобов'язувалися:

- широко обговорити на засіданнях підсумки роботи ХХІІ з'їзду КППС, завдання поліпшення подальшої підготовки вчителів згідно рішень цього з'їзду і нової Програми партії та накреслити відповідні заходи;
- провести загальні факультетські збори викладачів і студентів;
- заходи по виконанню рішень ХХІІ з'їзду КППС скласти як загальноінститутські, так і по всіх факультетах і кафедрах;
- переглянути плани ідейно-виховної роботи вітчизняних педвузів відповідно до рішень ХХІІ з'їзду КППС;
- організувати глибоке вивчення викладачами, студентами рішень ХХІІ з'їзду КППС, забезпечити підвищення ідейно-теоретичного рівня викладання всіх навчальних дисциплін, поліпшення виховної роботи, а також організувати систематичний контроль за якістю лекцій, практичних і семінарських занять;
- провести розширені засідання рад, наукові сесії, теоретичні конференції з проблем, що знайшли своє вирішення в Програмі і Статуті КППС;
- переглянути і доопрацювати роботи всіх кафедр, робочі та індивідуальні плани викладачів, плани предметних комісій;
- обговорити плани науково-дослідної роботи викладачів, підпорядкувати їх завданням, які були висунуті на ХХІІ з'їзді КППС;
- провести студентські наукові конференції, тематику яких наблизити до матеріалів ХХІІ з'їзду КППС, пожвавити роботу наукових і предметних гуртків з суспільних наук, проконтролювати широке використання в навчально-виховному процесі консультації, посібників тощо;
- у поза навчальний час широко розгорнути пропагандистську роботу і агітаційно-масову роботу серед студентів, викладачів, трудящих і школярів;
- включити матеріали і рішення ХХІІ з'їзду КППС у екзаменаційні білети з суспільних наук;
- переглянути всю навчально-методичну документацію ВНЗ та оновити її відповідно до рішень ХХІІ з'їзду КППС;
- переглянути фонди навчальної і допоміжної літератури та вилучити з загального користування застарілу літературу [1, 9–11].

На цьому етапі пріоритетність у сфері координації Вченою радою наукової діяльності ВНЗ визначав Наказ Міністра вищої освіти СРСР №636 від 10.07.1957 р. «Про введення в дію Положення про аспірантуру при вищих навчальних закладах і науково-дослідних установах» [3, 11–15] і Наказ Міністра вищої освіти СРСР № 747 від 18.07.1957р. «Про затвердження Правил прийому до аспірантури при вищих навчальних закладах або науково-дослідних установах». Згідно цього Положення основою підготовки аспіранта була його самостійна діяльність. Аспірант повинен був працювати за індивідуальним планом, затвердженим Ученою радою вищого навчального закладу або науково-дослідного інституту протягом усього періоду перебування в аспірантурі. Індивідуальний план та тема наукової роботи аспіранта повинні були затверджуватися не пізніше ніж 3 – 4 місяці після зарахування до аспірантури. Вищезазначене Положення передбачало періодичне звітування аспіранта про виконання індивідуального плану на засіданнях кафедри та щорічного атестування керівником. Атестація розглядалась атес-

таційною комісією або Вченою радою ВНЗ і затверджувалась ректором ВНЗ (директором науково-дослідної установи). Положення регламентувало наприкінці зазначеного терміну перебування в аспірантурі обов'язкову оцінку проведеної аспірантом наукової роботи на засіданні Вченої ради ВНЗ (науково-дослідної установи). Важливою складовою документа було виокремлення прав та обов'язків аспірантів. Аспірант повинен за період перебування в аспірантурі під керівництвом наукового керівника глибоко оволодіти обраною спеціальністю, методичним веденням науково-дослідної та навчально-методичної роботи, скласти іспити в обсязі кандидатського мінімуму та виконати наукову роботу в межах зазначеного терміну та отримані результати представити на засіданні Вченої ради ВНЗ (науково-дослідної установи) чи науковій конференції та презентувати їх до друку. Згідно Положення тими, які закінчили аспірантуру вважаються особи, що виконали затверджений індивідуальний план аспірантської підготовки і отримали позитивну оцінку своєї наукової роботи, результати якої докладені на засіданні Вченої ради ВНЗ чи науково-дослідної установи. В контексті нашого дослідження цікавим є посилання в документі «Про введення в дію Положення про аспірантуру при вищих навчальних закладах і науково-дослідних установах» на пункт 5 Постанови ЦВК СРСР від 23.11.1931 р. де було зазначено, що зарахування до аспірантури здійснювалось рішенням Вченої ради ВНЗ [3, 1–15].

Згідно Правли прийому до аспірантури особи, які закінчили ВНЗ з теоретичних спеціальностей і виявили здібності до науково-дослідної діяльності у разі виключення можуть бути допущені до конкурсних іспитів в аспірантуру після закінчення ВНЗ за рекомендацією Вченої ради ВНЗ. При цьому рекомендація, як правило, давалася лише для вступу в аспірантуру цього вищого навчального закладу і діяла протягом 2 років [3, 1–15].

Необхідно зазначити, що це Положення про аспірантуру при вищих навчальних закладах і науково-дослідних установах та Правила прийому до аспірантури при вищих навчальних закладах або науково-дослідних установах регламентували всю організаційно-педагогічну діяльність Вчених рад вітчизняних вищих педагогічних навчальних закладів у радянський період у сфері науково-дослідної роботи аспірантів.

Організаційно-педагогічна діяльність Учених рад вітчизняних вищих педагогічних закладів у сфері науково-дослідної роботи студентів також регламентувалась наказами, розпорядженнями, директивними вказівками Міністерства вищої та середньої спеціальної освіти СРСР, союзно-республіканського Міністерства освіти СРСР (1967 р.), Міністерства освіти УРСР. Про це свідчать фонди Центрального державного історичного архіву України (м. Київ), зокрема, нами було знайдено Наказ Міністра вищої освіти СРСР №1141 від 29.10.1957 р. «Про затвердження Положення про Всесоюзний конкурс на кращу наукову роботу студентів ВНЗ СРСР, зразка й опису медалі». Згідно цього документа на конкурс могли бути представлені наукові роботи студентів, виконані протягом попередніх двох років, які були надруковані або отримали позитивну оцінку Вченою радою ВНЗ [3, 58–60].

Необхідно зазначити, що в радянський період науково-дослідна робота студентів була на досить високому рівні. Питанням науково-дослідної роботи студентів безпосередньо опікувалося Міністерство вищої і середньої спеціальної освіти, про що свідчать архівні матеріали фондів Центрального державного історичного архіву України (м. Київ). Проаналізовані матеріали містять відомості щодо існування студентського активу наукових товариств вищих навчальних закладів, результати роботи якого оприлюднювалися на Всесоюзних нарадах. Підтвердженням цього є Наказ Міністерство ви-

Решетова І., Решетов О. Досвід організаційно-педагогічної діяльності...

щої і середньої спеціальної освіти №и-140 від 08.04.1960 р. «Про Всесоюзну нараду активу наукових товариств вищих навчальних закладів і подальший розвиток науково-дослідної роботи студентів вищих навчальних закладів». Згідно цього документу, ЦК ВЛКСМ і ЦК профкому Вчені ради вищих навчальних закладів зобов'язували обговорити на засіданнях Ради питання роботи студентського наукового товариства, наблизити тематику студентських наукових робіт до проблем виробництва, сприяти підвищенню якості наукового керівництва студентськими роботами з боку професорсько-викладацького складу ВНЗ, залученню більшої кількості студентів до науково-дослідної роботи [6, 141–142].

Із метою підвищення мотивації студентів до відмінного навчання та науково-дослідної діяльності на засіданнях Учених рад вищих навчальних закладів освіти висувалися кандидатури на отримання іменних стипендій (Наказ Міністра вищої і середньої спеціальної освіти №269 від 05.05.1960 р. «Про затвердження Положення про порядок призначення іменних стипендій» [6, 165–166].

Організаційно-педагогічна діяльність Учених рад у навчально-методичній сфері, а саме: координації навчальної діяльності, навчально-методичного забезпечення навчально-виховного процесу (публікації, навчальні плани, програми, педагогічна практика, іспити та заліки), в радянський період обумовлювалася Наказом Міністра вищої освіти СРСР №335 від 26.03.1958 р. «Про затвердження Положення про курсові іспити та заліки у вищих навчальних закладах» [4, 56–59]. Відповідно до наказу результати екзаменів і пропозиції щодо поліпшення навчального процесу повинні були виноситися на обговорення Вченої ради вітчизняного вищого навчального закладу або Вченої ради факультету.

У галузі координації методичною роботою Вченої ради педагогічних вищих навчальних закладів керувалися директивними вказівками Управління підвідомчих установ з питань методичної роботи педагогічних вузах. З 1956 р. у педагогічних ВНЗ було запроваджено педагогічну практику студентів у літніх піонерських таборах. Протягом досліджуваного нами радянського періоду освітнього простору вітчизняних вищих педагогічних навчальних закладів досвід педагогічної практики студентів у літніх піонерських таборах обговорювався на засіданнях Ученої ради ВНЗ. Тексти доповідей кафедр педагогіки та протоколи засідань Ученої ради виші надсилали до Міністерства освіти УРСР [2, 29].

У зв'язку з виходом у світ і активним запровадженням «Правил російської орфографії і пунктуації», затверджених Академією наук РСРС, Міністерством вищої освіти СРСР і Міністерством РРФСР, Управління підготовки вчителів Міністерства освіти УРСР вітчизняним вищим педагогічним закладам було рекомендовано на засіданнях Учених рад ВНЗ і курсових зборах ознайомити професорсько-викладацький склад педагогічних вузів з порядком переходу на уніфіковані написання в педагогічних інститутах (директивна вказівка №08-518 від 17.10.1956 р.) [2, 209–210].

У галузі координації виховною роботою вітчизняного вищого педагогічного навчального закладу Вчена рада керувалася наказами Міністра вищої освіти СРСР щодо вивчення і пропаганди у вищих навчальних закладах рішень і матеріалів всесоюзних з'їздів КП СРСР. Так, у Центральному державному історичному архіві (м. Київ) нами був знайдений наказ датований 1959 р., а саме: Наказ Міністра вищої освіти СРСР №140 від 07.02.1959 р. «Про вивчення і пропаганди у вищих навчальних закладах рішень і матеріалів всесоюзних з'їздів Комуністичної партії Радянського союзу» [5, 1–4]. У матеріалах наказу Вчена рада зобов'язувалася протягом 1958 – 1959 навчального року

провести розширені засідання, наукові сесії, теоретичні конференції щодо проблем, які поставлені рішенням XXI з'їзду КПСС [5, 1–4].

Подібного змісту наказ містився і в матеріалах фонду за 1960 р., а саме: Наказ Міністра вищої освіти СРСР №629 від 15.12.1960 р. «Про вивчення і пропаганду у вищих і середніх спеціальних навчальних закладах матеріалів Народи представників комуністичних і робітничих партій, яка відбувся в Москві в листопаді 1960 р.» [6, 252–253]. Відповідно до цього документу Вчені ради на засіданнях протягом року зобов'язувалися після розгляду запланованих питань висвітлити головні питання, виголошенні на Раді голів комуністичних і робітничих партій [6, 252–253]. Необхідно зазначити, що регламентацію організаційно-педагогічної діяльності Вчених рад у сфері виховної роботи студентів керівництво СРСР здійснювало й директивними вказівками. Так, у матеріалах фондів Центрального державного історичного архіву України (м. Київ) нами було знайдено директивну вказівку №08-128 від 12.03.1956 р, згідно якої Вчені ради вищих навчальних закладів освіти повинні були проводити розширені засідання, теоретичні конференції з питань обговорення головних завдань, висунутих XX з'їздом Комуністичної партії Радянського Союзу [2, 32].

Організаційно-педагогічна діяльність Учених рад у сфері організації діяльності структурних підрозділів, яка спрямовувалась на підвищення якості підготовки майбутніх фахівців, порядок заміщення вакантних посад науково-педагогічними працівниками, в радянський період обумовлювався Наказом Міністра вищої та середньої спеціальної освіти СРСР №28 від 14.07.1959 р. «Про зміну п.15 Інструкції «Про порядок проведення конкурсів на заміщення штатних посад завідуючих кафедрами, професорів, доцентів, викладачів і асистентів у вищих навчальних закладах», затвердженої Наказом Міністром вищої та середньої спеціальної освіти СРСР №744 від 17.07.1957 р. [5, 67–68].

Відповідно до цього документу на засіданнях Вченої ради шляхом таємного голосування (бюлетені) завідуючі кафедрами, професори, доценти, викладачі й асистенти обиралися з кількості всіх осіб, які брали участь у конкурсі на заміщення певної посади, при чому всі особи, які брали участь у конкурсі на певну вакантну посаду, включалися в один бюлетень для таємного голосування. У вищих навчальних закладах, які мали у своїй структурі Вчені ради факультетів, вибори на конкурсній основі на заміщення вакантних посад доцентів, викладачів й асистентів, відбувалися на засіданнях Учених рад факультетів, прийняті рішення не затверджувалися на засіданнях Ученої ради ВНЗ. Вибори завідуючих кафедрами і професорів проходили тільки на засіданні Вченої ради вищого навчального закладу. Особи, які претендували на заміщення означених вакантних посад, мали змогу бути присутніми на засіданні Вченої ради. Рішення Вченої ради вважалося дійсним, якщо в голосуванні брали участь не менше ніж 2/3 членів загального складу Ради. Обраним вважався кандидат, який отримав більше половини голосів від загальної кількості присутніх членів засідання [5, 67–68].

Важливим документом, який регламентував організаційно-педагогічну діяльність Учених рад у сфері організації діяльності структурних підрозділів, спрямовану на підвищення якості підготовки майбутніх фахівців, був Наказ Міністра вищої та середньої спеціальної освіти СРСР №75-а від 11.02.1960 р. «Про заходи щодо підвищення якості дисертаційних робіт і порядок присудження вчених звань і ступенів». Варто наголосити, що у другому додатку до цього документа містилося Положення «Про вищу атестаційну комісію з питань присудження вчених ступенів і звань пари Міністерству вищої та середньої спеціальної освіти СРСР» [6, 25–38].

Решетова І., Решетов О. Досвід організаційно-педагогічної діяльності...

Учена рада здійснювала координацію кафедр вищого навчального закладу на основі Наказу Міністра вищої та середньої спеціальної освіти СРСР №537 від 21.10.1960 р. «Про затвердження Положення щодо кафедр вищих навчальних закладів». Відповідно зазначеного документу кафедри організовувалися та ліквідувалися за ініціативи Ученої ради ВНЗ: у вищих навчальних закладах союзного підпорядкування цей процес відбувався на основі наказу Міністерства (відомства) СРСР, у підпорядкуванні якого знаходилися ВНЗ; у вищих навчальних закладах республіканського підпорядкування – Радою Міністрів Союзних Республік [6, 238–239].

Висновки. Отже, організаційно-педагогічна діяльність Учених рад вітчизняних вищих педагогічних навчальних закладів протягом 1958 – 1963 рр. мала незмінну структуру і складалася з: науково-дослідної, навчально-методичної, виховної й організаційної діяльності. Варто зазначити, що особливості організаційно-педагогічної діяльності Учених рад досліджуваного періоду склали державні нормативні документи щодо освітнього галузі УРСР. Всі політичні, соціальні, економічні перетворення в державі здійснювали прямий вплив на перебіг організаційно-педагогічної діяльності Учених рад вітчизняних педагогічних вузів і обумовлювали їх специфіку.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Завало С. Про вивчення в педагогічних інститутах республіки рішень і матеріалів XXII з'їзду Комуністичної партії Радянського Союзу / С. Завало // Збірник наказів та директив Міністерства освіти УРСР. – 1961. – № 24. – С. 3–6.
2. Центральний державний історичний архів (ЦДА м. Київ). – Ф. 166. – Оп. 15. – Спр. 1855. – 339 арк.
3. ЦДА м. Київ. – Ф. 166. – Оп. 15. – Спр. 2080. – 227 арк.
4. ЦДА м. Київ. – Ф. 166. – Оп. 15. – Спр. 2294. – 129 арк.
5. ЦДА м. Київ. – Ф. 166. – Оп. 15. – Спр. 2520. – 334 арк.
6. ЦДА м. Київ. – Ф. 166. – Оп. 15. – Спр. 2754. – 333 арк.

REFERENCES

1. Zavalo S. Pro vyvchennya v pedahohichnykh instytutakh respubliky rishen' i materialiv KH-KHII z"yizdu Komunistychnoyi partiyi Radyans'koho Soyuzu / S. Zavalo // Zbirnyk nakaziv ta dyrektyv Ministerstva osvity URSR. – 1961. – № 24. – S. 3–6.
2. Tsentralnyi derzhavnyi istorychnyi arkhiv (TsDIA m. Kyiv). – F. 166. – Op. 15. – Spr. 1855. – 339 ark.
3. TsDIA m. Kyiv. – F. 166. – Op. 15. – Spr. 2080. – 227 ark.
4. TsDIA m. Kyiv. – F. 166. – Op. 15. – Spr. 2294. – 129 ark.
5. TsDIA m. Kyiv. – F. 166. – Op. 15. – Spr. 2520. – 334 ark.
6. TsDIA m. Kyiv. – F. 166. – Op. 15. – Spr. 2754. – 333 ark.

Статтю подано до редакції 09.03.2016 р.